

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/97/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122243468
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6122243468.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcov 1/ H. J., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom U. H. XXX, XXX XX T. T., 2/ E. J., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom U. H. XX, XXX XX T. T., 3/ H. R., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom U. H. XXX, XXX XX T. T., právne zastúpených JUDr. Natáliou Kubáňovou, advokátkou, so sídlom Zsigmonda Móricza 5707/8, 929 01 Dunajská Streda, pracovisko Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda, proti žalovaným 1/ O.. H. S., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX T. T., 2/ D. P., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX E., o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcov 1/-3/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/12/2022-106 zo 14. septembra 2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica vo výroku o trovách konania (druhý výrok) m e n í tak, že žalovaní 1/-2/ sú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/-3/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

II. Žalovaní 1/-2/ sú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/-3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 14. 09. 2022 konanie vo veci zastavil (prvý výrok). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobcom 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ nepriznáva (druhý výrok).

Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia 1/ - 3/ sa žalobou domáhali určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ dňa 21. 01. 2019 (ďalej aj „kúpna zmluva“) ohľadne prevodu podielov žalovanej 2/ na nehnuteľnostiach v kat. úz. T., okres Banská Bystrica, obecH., vedené Okresný úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, na LV č. XXX ako parcela č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX v podiele 108/40320-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXX, XXX, XXX v podiele 1/60-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXXX/X, XXXX/X v podiele 4/720-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXXX, XXXX v podiele 4/720-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXX v podiele 4/720-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXX, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX/X, XXX/X, XXXX/X v podiele 1/30-tín, na LV č. XXX ako parcela č. XXX/X, XXX, XXXX, XXXX v podiele 8960/1612800-tín (ďalej aj „nehuteľnosti“), je neplatná v zmysle ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „OZ“) v súvislosti so znením ustanovenia § 140 OZ z dôvodu, že žalovaná 2/ porušila ich predkupné právo.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k žalobe uviedol, že tvrdenia žalobcov 1/-3/ v žalobe sú pre neho novou skutočnosťou. Pred podaním žaloby sa žalobcovia 1/-3/ na neho neobrátili, pričom celá vec mohla byť vyriešená mimosúdne. Nesúhlasil preto, aby platil náhradu trov konania žalobcom 1/-3/.

Konanie žalobcov 1/-3/ považoval za šikanózne, keďže sa nedomáhali prevodu im prislúchajúcich spoluvlastníckych podielov ale len neplatnosti kúpnej zmluvy, z čoho vyplýva, že sa im nejedná skutočne o pôdu.

Žalovaná 2/ vo vyjadrení k žalobe uviedla, že pri prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam na žalovaného 1/ netušila, aké má povinnosti pri predaji vo vzťahu k predkupnému právu. Mrzí ju, že ju žalobcovia 1/-3/ neoslovili skôr a nepokúsili sa vec riešiť mimosúdne.

Následne žalovaný 1/ predložil súdu prvej inštancie dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy a doklad o tom, že na Okresnom úrade v Banskej Bystrici bol vykonaný v zmysle tejto dohody zápis údajov do katastra nehnuteľností pod č. Z 4358/2022, preto žalobcovia 1/-3/ vzali žalobu podaním zo dňa 12. 09. 2022 v plnom rozsahu späť a žiadali priznať im náhradu trov konania, keďže žaloba bola podaná dôvodne.

Súd prvej inštancie na základe spätvzatia žaloby žalobcami 1/-3/ konanie zastavil podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

O trovách konania súd prvej inštancie podľa § 256 ods. 1, § 257 CSP.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku konania žalovaných 1/, 2/, a to v dôsledku odstúpenia od kúpnej zmluvy ohľadom podielov k nehnuteľnostiam žalovaným 1/, ktoré boli na neho prevedené žalovanou 2/ s tým, že žalovaná 2/ s týmto úkonom prejavila súhlas.

Z vyjadrenia žalovanej 2/ vyplynulo, že nemala vedomosť o tom, že pred predajom spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam na žalovaného 1/ mala najskôr ponúknuť tieto na predaj spoluvlastníkom (žalobcom 1/ - 3/), pričom uznala svoje zavinenie na vzniku sporu.

Žalovaní 1/, 2/ (správne má byť žalobcovia 1/-3/ - poznámka odvolacieho súdu) tvrdenie žalovaných 1/-2/, že sa nepokúsili s nimi o mimosúdne vyriešenie sporu, nepopreli. O tom, že žalovaní 1/, 2/ mali záujem na mimosúdnom riešení sporu, svedčí aj to, že po podaní žaloby urobili všetky kroky k tomu, aby navrátili nehnuteľnosti do pôvodného vlastníckeho stavu.

Podľa názoru súdu prvej inštancie v posudzovanej veci sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd prvej inštancie žalobcom 1/-3/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie, konkrétne do výroku o trovách konania (druhý výrok), žalobcovia 1/-3/ podali včas odvolanie.

Navrhli, aby odvolací súd ich odvolaniu vyhovel a uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (druhý výrok) zrušil a vo veci sám rozhodol.

Uviedli, že súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z tvrdení žalovaného 1/, pričom opomenul základný princíp, t.j. že neznalosť práva neoslobodzuje od zákonom ustanovených povinností. Žalovaní 1/, 2/ mali záujem o mimosúdne riešenie sporu až po podaní žaloby, pričom opomenuli to, že sú medzi nimi vzťahy dlhodobo vážne narušené, čo nepriamo potvrdil aj žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení zo dňa 01. 06. 2022, kde uviedol osočujúce poznámky na ich adresu. Oni sa domáhali v konaní svojho zákonného práva, nikoho neosočovali, pričom nemohli uzatvoriť mimosúdnu dohodu so žalovaným 1/, pretože mu nedôverujú, a tak museli počkať na jeho reálne právne úkony. Mali za to, že bez podania žaloby by nikdy nedošlo k vyriešeniu sporu.

Je nepochybné, že žalobu zobrali späť len z dôvodu vykonaných právnych úkonov zo strany žalovaných 1/, 2/, ktoré urobili po podaní žaloby, a to až po výzve súdu prvej inštancie o vyjadrenie sa k žalobe.

Podotkli, že aplikáciu ustanovenia § 257 CSP je možné použiť len vo výnimočných prípadoch, čo musí súd náležite odôvodniť.

Súd prvej inštancie uznesenie odôvodnil tým, že mali uzatvoriť mimosúdnu dohodu, avšak riadne nepreskúmal ich vzájomné vzťahy a ani jednu stranu v konaní nevypočul, keďže sa nepojednávalo. V prípade rapidného rozvrátenia vzťahov súd prvej inštancie nemôže očakávať, že sa dohodnú a hlavne vtedy nie, keď ešte aj vo vyjadreniach žalovaného 1/ dochádzalo k osočovaniu.

3. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov 1/-3/ navrhol, aby odvolací súd žalobcom 1/-3/ náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že pred podaním žaloby mal so žalobcami 1/, 2/ priateľský vzťah, pričom žalobca 3/ ich „poštvá“ proti nemu. Zo strany žalobcu 3/ ide len o pomstu a nie o pôdu. Cieľom žaloby bolo, aby ho žalobca 3/ finančne poškodil a aby on zbytočne platil trovy konania.

On vo svojich vyjadreniach nikoho neosočoval, len popísal pravdivé fakty ohľadne toho, že zo strany žalobcu 3/ ide o pomstu a nie o pôdu. Bola mu odopretá možnosť riešiť spor mimosúdne. Žiadne rapidné rozvrátenie vzťahov medzi ním a žalobcami 1/, 2/ neexistuje, všetky spory (vrátane konaní vedených

pod sp. zn. 18C/8/2022, 11C/10/2022) sú vykonštruované zo strany žalobcu 3/, pričom pred podaním žaloby nebol žalobcami 1/-3/ ani ich právnu zástupkyňou kontaktovaný.

Mal za to, že zo strany žalobcov 1/-3/ ide o šikanózne zneužitie práva, pričom existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu § 257 CSP.

4. Žalovaná 2/ sa k odvolaniu žalobcov 1/-3/ nevyjadrila.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania (druhý výrok) podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia 1/-3/ sa žalobou domáhali určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy (č.l. 8-10 spisu), na základe ktorej došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam žalovanej 2/ (v pozícii predávajúcej) na žalovaného 1/ (v pozícii kupujúceho), a to z dôvodu porušenia predkupného práva žalobcov 1/-3/ v zmysle ustanovenia § 140, § 40a OZ.

7. Po začatí konania bola medzi žalovanou 2/ a žalovaným 1/ uzatvorená „Dohoda o odstúpení v zmysle ustanovenia § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 28 a nasl. zákona č. 162/1995“ (č.l. 91-92 spisu, verzia v súdnom spise je bez datovania a bez podpisu žalovaných 1/, 2/ - poznámka odvolacieho súdu) týkajúca sa kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 15. 04. 2019 medzi žalovanou 2/ a žalovaným 1/, na základe ktorej bol vykonaný zápis údajov o právach k nehnuteľnostiam do operátu katastra nehnuteľností dňa 11. 08. 2022 Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom (č.l. 97 spisu).

8. Žalobcovia 1/-3/ podaním datovaným ku dňu 12. 09. 2022 vzali žalobu späť z dôvodu odstúpenia žalovaných 1/-2/ od kúpnej zmluvy (č.l. 103 spisu), pričom súd prvej inštancie uznesením konanie zastavil podľa § 145 ods. 1 CSP.

9. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil, že žalovaní 1/-2/ procesne zavinili zastavenie konania, keďže po začatí konania došlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy.

11. Podľa ustanovenia § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje výnimku, kedy sa úspešnej strane sporu, náhrada trov konania na základe existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa neprizná. Aplikácia uvedeného ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu.

13. „...ustanovenie § 257 CSP (predtým § 150 ods. 1 O.s.p.) predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú

možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálež Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nálež Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie solventná, alebo, že zároboková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.“ (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 102/2017 z 31. júla 2017).

14. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie o nároku žalobcov 1/-3/ na náhradu trov konania nerozhodol správne aplikáciou ustanovenia § 257 CSP.

15. Z ustanovenia § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších právnych predpisov vyplýva: „O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.“ Z právneho hľadiska ide o zásadu (pôvodne recipovanú z rímskeho práva), ktorá znamená, že neznalosť zákona nikoho neospravedlňuje „ignorantia iuris non excusat“ a nevyvíňa z právnej zodpovednosti za jeho porušenie. Ide teda o právnu fikciu, že každý je oboznámený s platnými a účinnými právnymi predpismi a tým si je vedomý svojich práv a povinností. Vzhľadom na uvedené neznalosť žalovanej 2/ o jej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 140 OZ, t.j. ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach na kúpu ostatným spoluvlastníkom (žalobcom 1/-3/) ako oprávneným osobám, nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania žalobcom 1/-3/.

16. Odvolací súd ďalej konštatuje, že žiaden právny predpis neustanovuje, že pred podaním žaloby o neplatnosť právneho úkonu, boli žalobcovia 1/-3/ povinní upozorniť žalovaného 1/ na podanie žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu. Žalobcovia 1/-3/ podaním žaloby na súde prvej inštancie realizovali svoje ústavné právo - právo na súdnu ochranu vyplývajúcu z Čl. 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších právnych predpisov, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.“

17. Z vyjadrenia žalovaného 1/ k žalobe (č.l. 62 spisu) i z vyjadrenia žalovaného 1/ k odvolaniu žalobcov 1/-3/ vyplýva, že žalovaný 1/ považoval žalobu žalobcov 1/-3/ za „šikanózne zneužitie“ voči jeho osobe a zároveň aj jeho negatívny postoj k žalobcovi 3/, a preto pre osobnú animozitu žalovaného 1/ voči žalobcovi 3/ úvahy o mimosúdnom vyriešení sporu pred začatím konania zostali len v hypotetickej rovine.

18. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci nezistil existenciu takých okolností, ktoré by mohol považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP na to, aby úspešnej strane sporu (žalobcom 1/-3/) nepriznal náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/.

19. V predmetnom spore bolo kardinálnym, že žalovaní 1/-2/ porušili uzavretím kúpnej zmluvy predkupné právo žalobcov 1/-3/, v dôsledku čoho sa žalobcovia 1/-3/ museli domáhať súdnej ochrany, pričom k odstúpeniu od kúpnej zmluvy došlo zo strany žalovaných 1/, 2/ až po začatí konania, v dôsledku čoho žalobcovia 1/-3/ vzali žalobu v celom rozsahu späť.

20. Vzhľadom na to, že žalovaní 1/-2/ procesne zaviniли zastavenie konania a v posudzovanej veci neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako uznesenie súdu v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania (druhý

výrok) podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť a uložiť žalovaným 1/-2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ - 3/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP.

21. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom prípade boli v odvolacom konaní plne úspešní žalobcovia 1/-3/, preto im vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným 1/-2/ v rozsahu 100%, ktoré sú žalovaní 1/,2/ povinní zaplatiť im spoločne a nerozdielne.

22. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania vrátane náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Odvolaním nenapadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie (prvý výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.